

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมเรื่องดาวเรือง ฉบับวัดนาคำใหญ่กับฉบับหอสมุดแห่งชาติครั้งนี้ ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative methods) ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอน ดังนี้

๑. การคัดเลือกข้อมูล
๒. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
๓. วิธีดำเนินการวิจัย
๔. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
๕. การเก็บรวบรวมข้อมูล
๖. การวิเคราะห์ข้อมูล
๗. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การคัดเลือกข้อมูล

การคัดเลือกที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง (Per positive sampling) โดยการสำรวจวรรณกรรมเรื่องท้าวดาวเรืองฉบับภาคตะวันออกเฉียงเหนือในเบื้องต้น พบว่าจากการรวบรวมและจัดสร้างฐานข้อมูลหนังสือโบราณ จังหวัดอุบลราชธานี (อรทัย เลียงจินดาถาวร และคณะ. ๒๕๔๕ : ๒๕-๑๕๐) ปรากฏวรรณกรรมเรื่องท้าวดาวเรือง ดังนี้

๑. ฉบับภาคอีสาน

ฉบับภาคอีสาน ได้แก่

- ๑.๑ วัดนาคำใหญ่ บ้านนาคำใหญ่ ตำบลนาคำใหญ่ อำเภอเมืองใน

จังหวัดอุบลราชธานี

- ๑.๒ วัดบุรีรัฐ บ้านกุงน้อย ตำบลกุงศกร อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัยเลือกฉบับวัดนาคำใหญ่ บ้านนาคำใหญ่ ตำบลนาคำใหญ่ อำเภอเมืองใน

จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีเนื้อหาครบสมบูรณ์ ต้นฉบับไม่มีการฉีกขาด ปรีวรรคโดย

นางสาวอุษาวดี วรรณประภา

๒. ฉบับภาคกลาง

ฉบับภาคกลาง มี ๒ ฉบับ ได้แก่

๒.๑ ฉบับศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร วิทยาลัยครูกำแพงเพชร

๒.๒ ฉบับหอสมุดแห่งชาติ

ผู้วิจัยเลือกฉบับหอสมุดแห่งชาติ พิมพ์เป็นอนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ นางบาง เวมลาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ซึ่งมีเนื้อหาครบสมบูรณ์

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

๑. วรรณกรรมเรื่องทำว้าวเรื่องฉบับวัดนาคำใหญ่ และดาวเรื่องฉบับหอสมุดแห่งชาติ
๒. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
๓. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
๔. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๕. สำนักหอสมุดแห่งชาติ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยมีขั้นตอน ดังนี้

๑. ขั้นรวบรวมข้อมูล

- ๑.๑ ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ต่อไปนี้
  - ๑.๑.๑ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวรรณกรรม
  - ๑.๑.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาวรรณกรรม
  - ๑.๑.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรม
  - ๑.๑.๔ แนวคิดเกี่ยวกับวรรณกรรมกับสังคม
  - ๑.๑.๕ แนวคิดเกี่ยวกับด้านวัฒนธรรม
  - ๑.๑.๖ ทฤษฎีที่ใช้
    - ๑) ทฤษฎีวรรณกรรม (Theory of literature)
    - ๒) ทฤษฎีโครงสร้าง (Structuralism)

๓) ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยม (Structure and functionalism)

๔) ทฤษฎีการแพร่กระจาย

๑.๑.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒. ระยะเวลาของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาในการวิจัยเอกสาร เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ ศึกษาวรรณกรรมเรื่องท้าวดาวเรือง ฉบับวัดนาคำใหญ่ บ้านนาคำใหญ่ อำเภอเมืองใน จังหวัดอุบลราชธานี และดาวเรืองฉบับหอสมุดแห่งชาติ

๒.๒ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวรรณกรรมท้องถิ่น

๒.๓ จัดลำดับข้อมูลตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย

๒.๔ เปรียบเทียบวรรณกรรมเรื่องท้าวดาวเรืองฉบับวัดนาคำใหญ่กับดาวเรืองฉบับหอสมุดแห่งชาติ ตามประเด็นที่ตั้งไว้ ดังนี้

๒.๔.๑ แนวคิด

๒.๔.๒ โครงเรื่อง

๒.๔.๓ นันทลักษณ์

๒.๔.๔ ลำดับเนื้อหา

๒.๔.๕ อนุภาคของเรื่อง

๑) ฉาก

๒) ตัวละคร

๓) วัตถุประสงค์ของวิเศษ

๒.๔.๖ สังคมและวัฒนธรรม

๑) สังคม

๑.๑) การเมืองการปกครอง

๑.๒) สภาพความเป็นอยู่

๑.๒.๑) เศรษฐกิจ

๑.๒.๒) การศึกษา

๑.๒.๓) คมนาคม

๑.๒.๔) เครื่องอุปโภคบริโภค

๒) วัฒนธรรม

๒.๑) ประเพณี

๒.๑.๑) จารีตประเพณี

๒.๑.๒) ขนบประเพณี

๒.๑.๓) ธรรมเนียมประเพณี

๒.๒) ค่านิยม

๒.๓) ความเชื่อ

๒.๕ นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปเปรียบเทียบ วรรณกรรมเรื่องดาวเรือง ระหว่างฉบับวัดนาคำใหญ่กับดาวเรืองฉบับหอสมุดแห่งชาติให้ปราชญ์พื้นบ้านและนักวิชาการ ด้านวัฒนธรรมร่วมจัดประชุม (Work shop) วิเคราะห์และตรวจสอบเพื่อความถูกต้อง ฉบับที่ก (Field notes) ทุกครั้ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการวิจัย แบบบันทึกข้อมูลการวิจัยเอกสาร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการศึกษาจาก เอกสาร

การวิเคราะห์ข้อมูล

จัดข้อมูลในหมวดหมู่ ตามจุดประสงค์การวิจัย วิเคราะห์เปรียบเทียบตาม วัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

นำเสนอผลการศึกษาโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)